

Brusel 1. července 2026
(OR. en)

11287/26

Interinstitucionální spis:
2025/0268 (NLE)

ATO 34
CADREFIN 318

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Datum:	29. června 2026
Příjemce:	Delegace
Č. předchozího dokumentu:	10568/26
Předmět:	Návrh NAŘÍZENÍ RADY, kterým se zavádí program pomoci pro vyřazování jaderných zařízení z provozu týkající se jaderné elektrárny Ignalina v Litvě na období 2028–2034 a zrušuje nařízení (EU) 2021/101 – částečný obecný přístup

Delegace naleznou v příloze znění částečného obecného přístupu k návrhu nařízení Rady, kterým se zavádí program pomoci pro vyřazování jaderných zařízení z provozu týkající se jaderné elektrárny Ignalina v Litvě na období 2028–2034 a zrušuje nařízení (EU) 2021/101, jehož bylo dosaženo na zasedání Rady pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele dne 29. června 2026.

2025/0268 (NLE)

Návrh

NAŘÍZENÍ RADY,

kterým se zavádí program pomoci pro vyřazování jaderných zařízení z provozu týkající se jaderné elektrárny Ignalina v Litvě na období 2028–2034 a zrušuje nařízení (EU)

2021/101

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na akt o přistoupení z roku 2003, a zejména na článek 56 tohoto aktu a čl. 3 odst. 2 protokolu č. 4 připojeného k tomuto aktu,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) V souladu s protokolem č. 4 o jaderné elektrárně Ignalina připojeným k aktu o přistoupení z roku 2003¹ se Litva zavázala k uzavření bloku 1 jaderné elektrárny Ignalina do 31. prosince 2004 a bloku 2 do 31. prosince 2009 a k následnému vyřazení těchto bloků z provozu.
- (2) V souladu se svými závazky obsaženými v aktu o přistoupení a s pomocí Unie uzavřela Litva uvedené dva bloky v příslušných lhůtách a významně pokročila v jejich vyřazování z provozu. Je nutno provádět další práce, aby bylo možno pokračovat ve snižování úrovně radiačního rizika. Na základě odhadů, které jsou k dispozici, budou pro tento účel po roce 2027 zapotřebí dodatečné finanční prostředky.

¹ Úř. věst. L 236, 23.9.2003, s. 944, ELI: http://data.europa.eu/eli/treaty/acc_2003/act_1/pro_4/sign.

- (3) Vyřazování jaderné elektrárny z provozu, na niž se toto nařízení vztahuje, se provádí v souladu s právními předpisy Unie v oblasti jaderné bezpečnosti, konkrétně se směrnicí Rady 2009/71/Euratom², a v oblasti nakládání s odpady, konkrétně se směrnicí Rady 2011/70/Euratom³. Podle těchto právních předpisů zůstává konečná odpovědnost za jadernou bezpečnost a bezpečnost nakládání s vyhořelým palivem a radioaktivním odpadem na Litvě.
- (4) Vzhledem k tomu, že časné odstavení a následné vyřazení z provozu jaderné elektrárny Ignalina se dvěma bloky reaktorů typu RBMK o výkonu 1 500 MW zděděných po Sovětském svazu nemá obdoby a představuje pro Litvu výjimečnou finanční zátěž neúměrnou velikosti a hospodářské síle země, protokol č. 4 aktu o přistoupení z roku 2003 stanoví, že pomoc Unie v rámci programu pomoci pro vyřazování jaderné elektrárny Ignalina v Litvě z provozu (dále jen „program“) má plynule pokračovat a být prodloužena na období po roce 2006, a to na dobu dalšího finančního výhledu.
- (5) [Toto nařízení stanoví orientační finanční krytí pro program.]
- (6) Při provádění programu by měl být zajištěn soulad, soudržnost a synergie s příslušnými politikami a programy Unie, zejména s nástrojem pro spolupráci v oblasti jaderné bezpečnosti a vyřazování jaderných zařízení z provozu, který byl zřízen nařízením Rady [XXX]⁴.

² Směrnice Rady 2009/71/Euratom ze dne 25. června 2009, kterou se stanoví rámec Společenství pro jadernou bezpečnost jaderných zařízení (Úř. věst. L 172, 2.7.2009, s. 18, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/71/oj>).

³ Směrnice Rady 2011/70/Euratom ze dne 19. července 2011, kterou se stanoví rámec Společenství pro odpovědné a bezpečné nakládání s vyhořelým palivem a radioaktivním odpadem (Úř. věst. L 199, 2.8.2011, s. 48, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/70/oj>).

⁴ NAŘÍZENÍ RADY (EU) .../..., kterým se zřizuje nástroj pro spolupráci v oblasti jaderné bezpečnosti a vyřazování jaderných zařízení z provozu na období 2028–2034 a kterým se zrušují nařízení (Euratom) 2021/100 a (Euratom) 2021/948 (Úř. věst., ..., ... ELI: ...).

- (7) V rychle se měnícím hospodářském, sociálním a geopolitickém prostředí ukázaly nedávné zkušenosti potřebu pružnějšího víceletého finančního rámce a výdajových programů Unie. Za tímto účelem, v souladu s cíli programu a při zajištění přidělení rozpočtových prostředků na období 2028–2034 a dostatečné předvídatelnosti pro plnění rozpočtu by financování mělo řádně zohledňovat vyvíjející se politické potřeby a priority Unie, jak jsou uvedeny v relevantních dokumentech zveřejněných Komisí, v usneseních Evropského parlamentu a závěrech Rady.
- (8) Na tento program se použije nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2024/2509⁵. To stanoví pravidla pro sestavování a plnění souhrnného rozpočtu Unie, včetně pravidel týkajících se grantů, cen, nefinančních darů, zadávání veřejných zakázek, nepřímého řízení, finanční pomoci, finančních nástrojů a rozpočtových záruk.

⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2024/2509 ze dne 23. září 2024, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie (Úř. věst. L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

- (9) V souladu s nařízením (EU, Euratom) 2024/2509, nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013⁶, nařízením Rady (ES, Euratom) č. 2988/95⁷, nařízením Rady (Euratom, ES) č. 2185/96⁸ a nařízením Rady (EU) 2017/1939⁹ mají být finanční zájmy Unie chráněny prostřednictvím přiměřených opatření, včetně prevence, odhalování, nápravy a vyšetřování nesrovnalostí a podvodů, zpětného získávání ztracených, neoprávněně vyplacených či nesprávně použitých finančních prostředků a případného ukládání správních sankcí. Zejména může Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) provádět v souladu s nařízeními (EU, Euratom) č. 883/2013 a (Euratom, ES) č. 2185/96 vyšetřování, včetně kontrol a inspekcí na místě, aby zjistil, zda nedošlo k podvodu, korupci nebo jinému protiprávnímu jednání poškozujícímu finanční zájmy Unie. V souladu s nařízením (EU) 2017/1939 může Úřad evropského veřejného žalobce vyšetřovat a stíhat podvody a jiné protiprávní jednání poškozující nebo ohrožující finanční zájmy Unie, jak je stanoveno ve směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371¹⁰. V souladu s nařízením (EU, Euratom) 2024/2509 mají všechny osoby nebo subjekty, kterým jsou poskytovány finanční prostředky Unie, plně spolupracovat na ochraně finančních zájmů Unie, udělit Komisi, úřadu OLAF, EPPO a Evropskému účetnímu dvoru nezbytná práva a potřebný přístup a zajistit, aby rovnocenná práva udělily i třetí osoby podílející se na vynakládání finančních prostředků Unie.

⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013 ze dne 11. září 2013 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nařízení Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Úř. věst. L 248, 18.9.2013, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).

⁷ Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 ze dne 18. prosince 1995 o ochraně finančních zájmů Evropských společenství (Úř. věst. L 312, 23.12.1995, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj>).

⁸ Nařízení Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 ze dne 11. listopadu 1996 o kontrolách a inspekcích na místě prováděných Komisí za účelem ochrany finančních zájmů Evropských společenství proti podvodům a jiným nesrovnalostem (Úř. věst. L 292, 15.11.1996, s. 2, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj>).

⁹ Nařízení Rady (EU) 2017/1939 ze dne 12. října 2017, kterým se provádí posílená spolupráce za účelem zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce (Úř. věst. L 283, 31.10.2017, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj>).

¹⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371 ze dne 5. července 2017 o boji vedeném trestněprávní cestou proti podvodům poškozujícím nebo ohrožujícím finanční zájmy Unie (Úř. věst. L 198, 28.7.2017, s. 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj>).

- (9A) Program by měl být prováděn s plnou transparentností a odpovědností při využívání zdrojů Unie s cílem zachovat důvěru veřejnosti, pokud jde o využití finančních prostředků Unie. Veškeré finanční potřeby, z nichž jednotlivé fáze provádění vycházejí, by měly být řádně zdokumentovány a transparentně odůvodněny.
- (10) [Program má být prováděn v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) [XXX]¹¹ [nařízení o výkonnosti], které stanoví pravidla pro sledování výdajů a výkonnostní rámec pro rozpočet, včetně pravidel pro zajištění jednotného uplatňování zásady „významně nepoškozovat“ a zásady rovnosti žen a mužů podle čl. 33 odst. 2 písm. d) a f) nařízení (EU, Euratom) 2024/2509, pravidel pro monitorování a vykazování výkonnosti programů a činností Unie, pravidel pro zřízení portálu pro financování z prostředků Unie, pravidel pro hodnocení programů, jakož i dalších horizontálních ustanovení použitelných na všechny programy Unie, jako jsou pravidla týkající se informací, komunikace a viditelnosti.]
- (11) Tímto nařízením nejsou dotčeny výsledky budoucích postupů týkajících se státní podpory, které mohou být zahájeny v souladu s články 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“).
- (12) Financování podle tohoto nařízení by se mělo soustředit na činnosti provádějící bezpečnostní cíle při vyřazování z provozu.

¹¹ Úř. věst. L..., s.

- (13) Program by měl zahrnovat získávání znalostí a sdílení zkušeností s cílem zachovat tyto znalosti a odbornost v rámci Unie, aby se posílila její průmyslová konkurenceschopnost, technologická suverenita a strategická autonomie v odvětví vyřazování jaderných zařízení z provozu. Znalosti, zkušenosti a ponaučení ohledně procesu vyřazování jaderných zařízení z provozu a nakládání s odpady získané na základě tohoto programu by měly být šířeny v celé Unii i mimo ni, a to případně i se třetími zeměmi, v souladu s politikou a cíli Unie, v koordinaci a součinnosti s jadernými zařízeními Komise v areálech Společného výzkumného střediska (JRC), neboť tato opatření skýtají největší přidanou hodnotu Unie a přispívají k bezpečnosti pracovníků a široké veřejnosti, jakož i k ochraně životního prostředí. Rozsah, postup a ekonomické aspekty spolupráce by měly být podrobně popsány ve víceletých pracovních programech a mohly by být rovněž předmětem dohod mezi členskými státy nebo mezi členskými státy a Komisí.
- (13A) Program by měl pro pracovníky zapojené do činností vyřazování z provozu a pro širokou veřejnost a životní prostředí zajistit nejvyšší standardy radiační ochrany, včetně opatření v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví, rozvoje dovedností a spravedlivých pracovních podmínek, a to při plném dodržování právních předpisů Unie, relevantních standardů a zásady předběžné opatrnosti. Vzhledem k potenciálně závažným a dlouhodobým rizikům spojeným s jadernými zařízeními a nakládáním s radioaktivním odpadem by se při všech činnostech v rámci programu mělo zamezit tomu, aby byla na budoucí generace kladena nepřiměřená zátěž.

- (14) Společné výzkumné středisko by mělo koordinovaným způsobem usnadňovat šíření znalostí o vyřazování jaderných zařízení z provozu mezi různými zúčastněnými stranami v Unii, například prováděním analýzy trhu, přezkumů a posouzení potřeb v oblasti znalostí v Unii a případně ve třetích zemích, určováním možných směrů spolupráce, zainteresovaných stran a oblastí, v nichž by znalosti získané při provádění programu přinesly největší přidanou hodnotu, a vypracováváním formátů pro sdílení znalostí. Šíření získaných znalostí by mělo být financováno Společným výzkumným střediskem. Kterýkoli členský stát by měl mít možnost iniciovat rozvíjení vazeb a výměn za účelem šíření znalostí. V relevantních případech by se tyto výměny mohly týkat třetích zemí podle strategických zájmů a priorit Unie, a to v souladu s opatřeními prováděnými podle nařízení Evropského parlamentu a Rady [XXX]¹² [Globální Evropa] a nařízení Rady [XXX]¹³ [INSC-D] a v doplňkovosti s nimi. Poznatky získané v rámci programu by měly primárně posílit kapacity Unie. Při jakémkoli šíření uvedených poznatků mimo Unii je třeba zajistit odpovídající ochranu bezpečnostních zájmů Unie, duševního vlastnictví, citlivosti a důvěrnosti informací a vedoucího postavení v oblasti technologií.
- (15) Vyřazování jaderné elektrárny Ignalina z provozu by se mělo provádět s využitím nejlepších dostupných technických odborných znalostí a současně náležitě zohlednit charakter a technologické specifikace vyřazovaných zařízení s cílem zajistit bezpečnost a nejvyšší možnou efektivnost a zohlednit evropské a mezinárodní osvědčené postupy v zájmu zabezpečení efektivního provádění činností vyřazování z provozu.

¹² Úř. věst. L..., s.

¹³ Úř. věst. L..., s.

- (16) Zvýšení účinnosti provádění programu by mělo být optimalizováno prostřednictvím přiměřeného snížení počtu pracovníků, kteří se podílejí na činnostech vyřazování jaderné elektrárny Ignalina z provozu, a jejich reorganizace. Vzhledem k činnostem demontáže, které mají být provedeny [v letech 2028–2034], a s ohledem na rozhodnutí jaderné elektrárny Ignalina zadat kompletní demontáž centrálních zón reaktorové šachty externím dodavatelům, by mělo dojít k cílenému snížení počtu pracovníků zapojených do činností vyřazování z provozu o jednu třetinu ve srovnání s počtem ekvivalentů plného pracovního úvazku na konci roku 2024. V relevantních případech může být zaměstnancům dotčeným reorganizací pracovní síly a procesem externího zajištění příslušných činností nabídnut cílený přístup k možnostem rekvalifikace, prohlubování dovedností a přemístění na nová pracovní místa.
- (17) Litva a Komise by měly zajistit účinné monitorování a kontrolu průběhu procesu vyřazování z provozu s cílem zajistit největší přidanou hodnotu Unie, co se týče finančních prostředků přidělovaných podle tohoto nařízení, i když konečná odpovědnost za vyřazení z provozu zůstává na Litvě. Monitorování a kontrola zahrnují účinné měření pokroku a přijetí nápravných opatření, je-li to zapotřebí. Za tímto účelem by měl být zřízen výbor s monitorovací a informativní funkcí, jemuž by předsedal zástupce Komise a Litvy, jak je upřesněno v pracovních programech.
- (18) Mělo by být možné přezkoumat výši prostředků přidělených na program na základě výsledků zprávy o provádění.

- (19) Činnosti spolufinancované podle tohoto nařízení by měly být určeny v rámci mezi stanovených plánem vyřazování z provozu, který Litva předložila podle nařízení (Euratom) č. 1369/2013¹⁴, a jeho následnými revizemi. Tento plán vyřazení z provozu definuje oblast působnosti programu, konečný stav po vyřazení z provozu a termín jeho dokončení; zahrnuje činnosti spojené s vyřazováním z provozu a jejich harmonogram, náklady a potřebné lidské zdroje, které s nimi souvisejí. V případě jakékoli významné události, která má vliv na obsah uvedeného plánu, by Litva měla v příslušných případech v souladu s ustanoveními litevského práva nebo v kratší lhůtě předložit Komisi aktualizovaný plán vyřazování z provozu, aby jej mohla posoudit při přípravě víceletých pracovních programů.
- (20) Činnosti podle programu by měly být prováděny za společného finančního úsilí Unie a Litvy. Maximální prahová hodnota spolufinancování ze strany Unie byla stanovena v souladu s praxí spolufinancování zavedenou v předcházejících programech. S přihlédnutím k praxi v rámci srovnatelných programů Unie a k posílení litevského hospodářství by od zahájení programu až do ukončení provádění činností financovaných podle tohoto nařízení [měla míra spolufinancování ze strany Unie činit nejvýše 86 % způsobilých nákladů.] Zbývající spolufinancování by měla poskytnout Litva a zdroje mimo rozpočet Unie, jako jsou mezinárodní finanční instituce a jiní dárči.
- (21) Náležitě byla zohledněna zvláštní zpráva Účetního dvora č. 22/2016¹⁵, její doporučení a odpověď Komise.
- (21A) Bylo vzato na vědomí legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne [...] o návrhu nařízení Rady, kterým se zřizuje program pomoci pro vyřazování jaderných zařízení z provozu týkající se jaderné elektrárny Ignalina v Litvě (program Ignalina) a zrušuje nařízení (EU) 2021/101.

¹⁴ Nařízení Rady (Euratom) č. 1369/2013 a nařízení Rady (EU) 2021/101 o podpoře poskytované Uníí na program pomoci pro vyřazování jaderných zařízení v Litvě z provozu (Úř. věst. L 346, 20.12.2013, s. 7, ELI:<http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1369/oj>).

¹⁵ Zvláštní zpráva č. 22/2016 – „Programy pomoci EU pro vyřazování jaderných zařízení z provozu v Litvě, Bulharsku a na Slovensku: od roku 2011 bylo dosaženo určitého pokroku, zásadní výzvy však teprve čekají“, Evropský účetní dvůr.

- (22) Program spadá do oblasti působnosti litevského vnitrostátního programu podle směrnice 2011/70/Euratom.
- (23) Za účelem zajištění jednotných podmínek k provádění cílů programu by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011¹⁶.
- (24) Metody provádění a formy financování z prostředků Unie stanovené v tomto nařízení by se měly vybírat na základě toho, nakolik jsou schopny dosáhnout specifických cílů akcí a přinést výsledky, přičemž se přihlíží zejména k nákladům na kontrolní opatření, administrativní zátěži a očekávanému riziku nedodržení pravidel. V této souvislosti by se mělo zvážit použití jednorázových částek, paušálních sazeb a jednotkových nákladů, jakož i financování, které není spojeno s náklady, jak je uvedeno v čl. 125 odst. 1 písm. a) nařízení (EU, Euratom) 2024/2509.
- (25) Program nahrazuje program stanovený nařízením (EU) 2021/101 na období od 1. ledna 2021 do 31. prosince 2027. Uvedené nařízení by proto mělo být zrušeno,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

¹⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

Článek 1

Předmět

1. Tímto nařízením se zřizuje Program pomoci pro vyřazování jaderných zařízení z provozu týkající se jaderné elektrárny Ignalina v Litvě (dále jen „program“) [na období od 1. ledna 2028 do 31. prosince 2034].
2. Toto nařízení rovněž stanoví cíle programu, jeho rozpočet [na období od 1. ledna 2028 do 31. prosince 2034], formy financování z prostředků Unie a pravidla pro poskytování tohoto financování.

Článek 2

Definice

Pro účely tohoto nařízení se použijí tyto definice:

- 1) „vyřazováním z provozu“ se rozumí administrativní a technická opatření, která umožňují odstranění některých nebo všech regulačních kontrol z jaderného zařízení a jejichž cílem je zajistit dlouhodobou ochranu veřejnosti a životního prostředí, včetně snížení úrovně zbytkových radionuklidů v materiálech a v místě zařízení;
- 2) „plánem vyřazování z provozu“ se rozumí dokument obsahující podrobné informace o navrhovaném vyřazení z provozu a popisující zvolenou strategii vyřazení z provozu; harmonogram, typ a pořadí činností při vyřazování z provozu; použitou strategii nakládání s odpady včetně uvolnění; navrhovaný konečný stav; skladování a ukládání odpadu pocházejícího z vyřazování z provozu; časový rámec vyřazování z provozu; odhady nákladů na dokončení vyřazení z provozu a cíle, očekávané výsledky, milníky, cílová data a odpovídající klíčové ukazatele týkající se vyřazování z provozu včetně ukazatelů na základě získané hodnoty. Plán zpracuje držitel licence jaderného zařízení; následně se plán promítne do víceletých pracovních programů v rámci programu.

Cíle programu

1. Program má tyto obecné cíle:

- a) pomoci Litvě při vyřazování jaderné elektrárny Ignalina z provozu se zvláštním důrazem na zvládání problémů v oblasti radiační bezpečnosti a optimalizaci účinnosti provádění programu prostřednictvím přiměřeného snížení počtu pracovníků a jejich reorganizace;
- b) vytvářet poznatky o procesu vyřazování jaderných zařízení z provozu a o nakládání s radioaktivním odpadem, který vzniká při vyřazování z provozu, a poskytovat explicitní znalostní produkty o správních otázkách vyřazování zařízení z provozu a nakládání s odpady, o manažerských osvědčených postupech, o technologických výzvách a v proveditelných případech o protokolech o bezpečnosti a ochraně zdraví pro pracovníky a širokou veřejnost týkajících se činností vyřazování z provozu, se zvláštním zaměřením na prevenci kontaminace životního prostředí a nepříznivých účinků radioaktivních materiálů na zdraví.

Poznatky uvedené v prvním pododstavci písm. b) se šíří na úrovni Unie i mimo ni, a to případně i se třetími zeměmi, v souladu s politikou a cíli Unie, ve všech relevantních oblastech a rozvíjejí potenciální synergie Unie v rámci programu nástroje pro spolupráci v oblasti jaderné bezpečnosti a vyřazování jaderných zařízení z provozu (INSC-D), jak je stanoveno v článku [X] nařízení (Euratom) [XXX].

2. Společné výzkumné středisko koordinuje strukturování a šíření poznatků uvedených v odst. 1 prvním pododstavci písm. b) členským státům a případně se třetími zeměmi, v souladu s politikou a cíli Unie, a to při zajištění odpovídající ochrany bezpečnostních zájmů Unie, duševního vlastnictví, citlivosti a důvěrnosti informací a vedoucího postavení v oblasti technologií. Tyto činnosti jsou financovány v rámci programu INSC-D a Unie je financuje ve výši 100 % způsobilých nákladů.
3. Specifickým cílem programu je provést technické řízení, demontáž a dekontaminaci zařízení a reaktorových šachet jaderné elektrárny Ignalina v souladu s plánem vyřazování z provozu, včetně nakládání s radioaktivním odpadem z vyřazování z provozu, a pokračovat v bezpečném řízení vyřazování z provozu a nakládání s odpadem vzniklým v minulosti.
4. Seznam činností, které mají být v rámci programu prováděny, je uveden v příloze. Komise může prostřednictvím prováděcích aktů podrobněji vymezit obsah činností uvedených v příloze v zájmu dosažení cílů programu. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 11 odst. 2.

[Článek 4

Rozpočet

1. Orientační finanční krytí pro provádění programu na období od 1. ledna 2028 do 31. prosince 2034 činí 678 000 000 EUR v běžných cenách.
2. Rozpočtové závazky na akce, jejichž trvání přesahuje jeden rozpočtový rok, mohou být rozloženy do ročních splátek.

3. Ke krytí nezbytných výdajů a řízení akce nezavršené do skončení programu lze prostředky zapsat i do rozpočtu Unie na období po roce 2034.
4. Finanční krytí uvedené v odstavci 1 tohoto článku a částky dodatečných zdrojů podle článku 5 lze rovněž použít na technickou a správní pomoc sloužící k provádění programu, jako jsou přípravné, monitorovací, kontrolní, auditní a hodnoticí činnosti, systémy a platformy informačních technologií na úrovni organizace, činnosti v oblasti informací, komunikace a viditelnosti, včetně institucionální komunikace o politických prioritách Unie, a na veškerou další technickou a správní pomoc nebo výdaje související se zaměstnanci, které Komisi vzniknou v souvislosti s řízením programu.]

Článek 5

Dodatečné zdroje

1. Členské státy, orgány, instituce a jiné subjekty Unie, třetí země, mezinárodní organizace, mezinárodní finanční instituce nebo jiné třetí strany mohou na program poskytnout dodatečné finanční nebo nefinanční příspěvky. Dodatečné finanční příspěvky představují vnější účelově vázané příjmy ve smyslu čl. 21 odst. 2 písm. a), d) nebo e) nebo čl. 21 odst. 5 nařízení (EU, Euratom) 2024/2509.

2. Na žádost členských států mohou být na program poskytnuty zdroje, jež jim byly přiděleny v rámci sdíleného řízení. Komise tyto zdroje vynakládá přímo nebo nepřímo v souladu s čl. 62 odst. 1 písm. a) nebo c) nařízení (EU, Euratom) 2024/2509. Takové zdroje jsou dodatečné k částce uvedené v čl. 4 odst. 1 tohoto nařízení. Takové zdroje se použijí ve prospěch dotčeného členského státu. Nepřijme-li Komise ve vztahu k dodatečným částkám, které byly na program takto poskytnuty, právní závazek v rámci přímého nebo nepřímého řízení, mohou být odpovídající nepřidělené částky na žádost dotčeného členského státu převedeny zpět do jednoho nebo více příslušných zdrojových programů.

Článek 6

Alternativní, kombinované a kumulativní financování

1. Program se provádí v synergii s dalšími programy Unie. Na akci, na niž byl obdržen příspěvek Unie z jiného programu, lze obdržet příspěvek i v rámci tohoto programu. Na odpovídající příspěvek se vztahují pravidla příslušného programu Unie anebo lze ve vztahu ke všem příspěvkům použít jediný soubor pravidel a přijmout jediný právní závazek. Je-li příspěvek Unie založen na způsobilých nákladech, nepřekročí kumulativní podpora z rozpočtu Unie celkové způsobilé náklady akce a lze ji vypočítat na poměrném základě v souladu s dokumenty, které stanoví podmínky podpory.

2. Udělovací řízení v rámci programu mohou být vedena v rámci přímého nebo nepřímého řízení společně s členskými státy, orgány, institucemi a jinými subjekty Unie, třetími zeměmi, mezinárodními organizacemi, mezinárodními finančními institucemi nebo jinými třetími strany (dále jen „partneři v rámci společného udělovacího řízení“) pod podmínkou, že je zajištěna ochrana finančních zájmů Unie. Na tato řízení se vztahuje jediný soubor pravidel a vedou k přijetí jediného právního závazku. Za tímto účelem mohou partneři v rámci společného udělovacího řízení poskytnout programu zdroje v souladu s článkem 5 tohoto nařízení anebo mohou být partneři v příslušných případech pověřeni prováděním udělovacího řízení v souladu s čl. 62 odst. 1 písm. c) nařízení (EU, Euratom) 2024/2509. V případě společného udělovacího řízení mohou být zástupci partnerů společného udělovacího řízení rovněž členy hodnotící komise uvedené v čl. 153 odst. 3 nařízení (EU, Euratom) 2024/2509.

Článek 7

Provádění a formy financování z prostředků Unie

1. Program se provádí v souladu s nařízením (EU, Euratom) 2024/2509, a to v rámci přímého řízení, nebo v rámci nepřímého řízení se subjekty uvedenými v čl. 62 odst. 1 písm. c) uvedeného nařízení.
2. Finanční prostředky Unie v rámci programu mohou být poskytnuty v jakékoli formě v souladu s nařízením (EU, Euratom) 2024/2509, zejména ve formě cen, zadání veřejné zakázky a nefinančních darů.

Článek 8

Způsobilost

1. Pro financování z prostředků Unie jsou způsobilé pouze činnosti určené k provádění cílů stanovených v článku 3.
2. Pracovní programy podle článku 110 nařízení (EU, Euratom) 2024/2509 mohou kritéria způsobilosti stanovená v tomto nařízení blíže upřesnit nebo mohou pro specifické akce stanovit podrobnější kritéria způsobilosti v zájmu dosažení cílů uvedených v článku 3 tohoto nařízení.

Článek 9

Míry spolufinancování

Celková maximální míra spolufinancování ze strany Unie použitelná v rámci programu nepřesáhne [86] %. Zbývající financování poskytne Litva a další zdroje mimo rozpočet Unie.

Článek 10

Pracovní program

1. Program se provádí prostřednictvím pracovních programů uvedených v článku 110 nařízení (EU, Euratom) 2024/2509. Pracovní programy se přijímají přezkumným postupem podle čl. 11 odst. 2.
2. Pracovní programy odráží platný plán vyřazování z provozu, který slouží jako referenční stav pro monitorování a hodnocení programu.

Článek 11

Výbor

1. Komisi je nápomocen výbor. Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011.
2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011.
3. Má-li být stanovisko výboru získáno písemným postupem, je tento postup ukončen bez výsledku, pokud tak o tom ve lhůtě stanovené pro vydání stanoviska rozhodne předseda výboru nebo pokud o to požádá prostá většina členů výboru.

Článek 12

Zrušení

Nařízení (EU) 2021/101 se zrušuje s účinkem ode dne 1. ledna 2028.

Článek 13

Přechodná ustanovení

1. Tímto nařízením není dotčeno pokračování ani změna akcí zahájených podle nařízení (EU) 2021/101, na které se uvedené nařízení použije až do jejich ukončení.
2. Finanční krytí programu může rovněž zahrnovat výdaje na technickou a správní pomoc nezbytné pro zajištění přechodu mezi tímto programem a opatřeními přijatými podle nařízení (EU) 2021/101.

Článek 14

Vstup v platnost a použitelnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ode dne 1. ledna 2028.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne

Za Radu

předseda/předsedkyně

PŘÍLOHA

Specifický cíl stanovený v čl. 3 odst. 3 se vztahuje na činnosti zahrnuté do plánu vyřazování z provozu předloženého Litvou v souladu s nařízením (EU) č. 1369/2013 a jeho následných revizí, a to zejména na tyto činnosti:

I) Demontáž reaktorových šachet:

- 1) dokončení demontáže a dekontaminace horních a spodních zón (tzv. zóny R1 a R2);
- 2) dokončení demontáže parních bubnových separátorů;
- 3) jádra reaktoru (tzv. zóna R3):
 - a) projektovaná a licencovaná technologie demontáže;
 - b) nainstalované a zprovozněné zařízení k demontáži;
 - c) demontáž a dekontaminace reaktorových šachet v souladu s plánem vyřazování z provozu; pokrok je nutno měřit množstvím a typem odstraněných materiálů, jakož i dosaženou hodnotou;
 - e) zprovozněné zařízení pro přechodné skladování odpadu z reaktoru;

II) Provádění programu demolice budov. Pokrok dosažený při plnění tohoto cíle je nutno měřit množstvím zbouraných budov, jakož i realizovanou hodnotou.

- III) Účinnost provádění programu vyřazování jaderné elektrárny Ignalina z provozu (INPP) musí být optimalizována, a to zejména prostřednictvím přiměřeného snížení počtu zapojených pracovníků a jejich reorganizace. Vzhledem k plánovaným činnostem vyřazování z provozu a s ohledem na rozhodnutí jaderné elektrárny Ignalina zadat kompletní demontáž centrálních zón reaktorové šachty externím dodavatelům, dojde k cílenému snížení počtu pracovníků zapojených do činností vyřazování z provozu o jednu třetinu ve srovnání s počtem ekvivalentů plného pracovního úvazku na konci roku 2024. V relevantních případech může být zaměstnancům dotčeným reorganizací pracovní síly a procesem externího zajištění příslušných činností nabídnut cílený přístup k možnostem rekvalifikace, prohlubování dovedností a přemístění na nová pracovní místa. Pokrok se měří s ohledem na konkrétní klíčové ukazatele výkonnosti schválené v prováděcích pracovních programech.
- IV) Bezpečné řízení vyřazování z provozu a nakládání s odpadem vzniklým v minulosti až po fázi skladování nebo ukládání (v závislosti na kategorii odpadu) včetně dokončení infrastruktury pro nakládání s odpady a přípoверхového úložiště. Musí se uskutečnit v souladu s plánem vyřazování z provozu, a to podle jeho konečného revidovaného znění. Pokrok je nutno měřit množstvím a typem bezpečně uskladněného nebo uloženého odpadu, jakož i dosaženou hodnotou.
- V) Snižování stupně radiačních rizik. Tento cíl je nutno měřit prostřednictvím posouzení bezpečnosti činností a zařízení, stanovení způsobů možného vzniku potenciálních expozic a odhadu pravděpodobnosti a rozsahu potenciálních expozic.

Specifický cíl stanovený v čl. 3 odst. 3 se nevztahuje na ukládání vyhořelého paliva a radioaktivního odpadu v zařízení pro hlubinné geologické ukládání a na financování realizace tohoto zařízení.